

PSI:s sektorer kritiska mot implementeringen av klimatpolitiska riktlinjer

Oavsett vad förhandlingarna i Paris leder till så måste anställda inom offentlig sektor bli direkt involverade i arbetet med att hitta och implementera lösningar för att hantera klimatkrisen.

Det är särskilt avgörande att anställda på **lokala och regionala** myndigheter involverar sig, eftersom hälften av världens befolkning numera lever i städerna och urbaniseringen ökar allt snabbare. Det behövs förändring för att göra våra städer mer jämlika, säkra och miljömässigt hållbara. PSI:s medlemsförbund för arbetstagare på lokala och regionala myndigheter har potential för att utveckla, implementera och anpassa innovativa, klimätvänliga och rättvisa lösningar och riktlinjer för att möta de utmaningar som urbaniseringen medför. För att lösningarna ska vara hållbara måste de ta upp problemen med städernas slumområden, där hundratals miljoner människor lever under desperata förhållanden. Vi kommer att ha hållbara och beständiga städer när alla innevånarna har tillgång till grundläggande allmännyttiga tjänster som bland annat insamling och återvinning av avfall, tillgång till vatten och sanitära tjänster, transport, el, sjuk- och socialvård och utbildning, och när anställda inom offentlig sektor behandlas med värdighet och respekt. En av de viktigaste frågorna för lokala och regionala myndigheter är finansiering. Experimenterandet med decentralisering som pågått under 20 år har fört beslutsfattandet närmare folket, men den här processen har inte följts av decentraliserade skattebefogenheter eller garanterad finansiering. De flesta stads- och kommunförvaltningar är därför underfinansierade. Situationen kommer förvärras ytterligare av investeringarna som krävs för en övergång till ett samhälle med låga koldioxidutsläpp eller nollutsläpp. Som det ser ut nu så verkar större delen av de s.k. ”gröna pengarna” användas för marknadsbaserade lösningar.

Inom [vård- och omsorgssektorn](#) belastar klimatförändringarna de redan begränsade vårdsystemen och vårdpersonalen, särskilt i utvecklingsländerna. Varmare väder gör att fler sjukdomar kan sprida sig. Mer frekventa och kraftiga stormar orsakar fler skador och dödsfall och tvingar människor på flykt. Eldsvådor blir intensivare och mer omfattande. Perioder av torka gör det svårare för berörda länder att säkra befolkningens näringsbehov. Dessa realiteter kräver att regeringarna stärker hälso- och sjukvården och anställer och utbildar mer vårdpersonal i en sektor där det redan råder en global brist på kvalificerad personal. Att förlita sig på marknadskrafter kommer inte heller att lösa det här problemet, eftersom de mest utsatta befolkningsgrupperna även är de mest fattiga, och de har inte råd med privat vård. Vårdsektorn är involverad i initiativ för gröna sjukhus, där man arbetar för att begränsa det medicinska avfallet och utveckla nya sätt att avfallshantera giftiga kemikalier och radioaktivt avfall under tiden man letar efter säkrare kemikalier. Vårdpersonal kan förespråka och stödja dessa initiativ samtidigt som de kräver säkra arbetsplatser och arbetsvillkor.

Inom [energisektorn](#) kräver en övergång till förnybara energikällor samordnade åtgärder från lokala, regionala och nationella myndigheter. Den nuvarande modellen för statliga subventioner till privata företag har för många brister; den möjliggör överdrivet stora vinstintressen, den garanterar inte allmän tillgång till energitjänster, och den är inte tillräckligt integrerad i dynamiken i de samhällen som är beroende av dessa energitjänster. Många av jobben inom förnybar energi är osäkra, och arbetstagarna är inte organiserade. Mer behöver göras för att motverka lobbygrupperna för kärnkraft och fossila bränslen, vilka fortsätter att förespråka ohållbara lösningar, även i utvecklingsländer. Ett antal fackförbund har anslutit sig till den globala kampanjen mot fracking efter olja och gas, och till detta måste vi även lägga gas från kolfyndigheter, vars utvinning i likhet med fracking har stor miljöpåverkan. PSI samarbetar med Trade Unions for Energy

Democracy (TUED <http://unionsforenergydemocracy.org/>) kring en rad olika frågor som denna sektor står inför.

Inom [vatten- och sanitetssektorn](#) har vårt arbete resulterat i en global insats för återkommunalisering och en växande acceptans för [alternativ med partnerskap mellan offentliga aktörer till det nyliberala offentliga privata partnerskapet \(PPPs\)](#). Den återkommunaliserade allmännyttan demonstrerar de offentliga aktörernas förmåga att integrera sociala frågor och miljöfrågor på ett enklare sätt än vinstdrivna aktörer. Arbetet med detta är beroende av stabila allianser mellan fackföreningar och organisationer från civilsamhället.

Även om vi kan begränsa den globala uppvärmningen till 2 °C är det tydligt att vi måste anpassa oss till det nya klimatet, vilket bland annat innebär att fler extrema väderhändelser kommer att inträffa. PSI:s arbete med [katastrofer och nödsituationer](#) har utvecklats för att höja medvetenheten bland våra fackförbund i fråga om behovet att förbereda arbetstagare inom den offentliga sektorn för de ökade arbetsbördor de står inför. Offentliganställda kallas in för att hantera allt kraftigare orkaner, översvämningar, allt mer frekventa skogsbränder, nya och mer motståndskraftiga sjukdomar etc. Förbunden representerar arbetstagarna som är först på plats, och de kommer att behöva arbeta hårdare för att säkerställa att deras medlemmar får det skydd de behöver. Det här är ytterligare ett område där privatiseringen inte kommer att leverera tillräckliga resultat. Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt utvecklingsländer, eftersom det står tydligt att de fattigaste kommer att drabbas hårdast.

PSI:s pågående klimatarbete och relaterade initiativ

Många av PSI:s medlemsförbund är aktivt engagerade i övergången till koldioxidsnåla ekonomier. En del av förbunden har utvecklat vägledningsverktyg för arbetstagare som redan påverkats av övergången, som ska användas som ett stöd vid kollektivförhandlingar och i påverkansarbete för att försvara medlemmarnas rättigheter och intressen. Andra har tagit fram informationsmaterial för sektorerna i syfte att påverka politiska beslut i medlemmarnas respektive länder. Vi samlar dessa material på PSI:s webbsida i en sektion som handlar om klimatförändringar som alla medlemsförbund har tillgång till och kan använda för att dela med sig av sina erfarenheter och god praxis.

- **PSI-förbund som vill dela sina metoder för en socialt hållbar övergång** till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp eller nollutsläpp och gröna jobb kan lägga upp material på PSI:s webbsida genom att kontakta vice generalsekreterare David Boys på climatechange@world-psi.org.

PSI:s kampanjer som stöder klimatlösningar

Ett antal av **PSI:s pågående kampanjer** handlar om de förändringar som krävs för att möta utmaningarna som klimatförändringarna innebär.

PSI:s [globala påverkansarbete för rättvisa skatter](#) är kopplat till de offentliga finanserna som måste ha en central roll i hanteringen av klimatutmaningarna. Företagen ska inte få fortsätta att flytta vinster till skatteparadis och undvika att betala miljardbelopp i nationella skatt. Vi måste förnya ansträngningarna för att införa en skatt på finansiella transaktioner, som också kan tillämpas på dagordningarna för miljöfrågor och för social rättvisa. Dessa metoder för finansiering bör ersätta de nuvarande felaktiga förväntningarna på att [privatisering och offentlig-privata partnerskap](#) kommer att generera de medel som behövs.

PSI mobiliserar nu för att säkerställa att de kapitaliserade **pensionsfonderna** för offentliganställda inte faller i fällan med ökad privatisering och finansiering av offentliga tjänster. Det är även viktigt att säkerställa att företagen där dessa pensionsfonder äger aktier inför en ansvarsfull skattepolitik och skattepraxis. Ett antal pensionsfonder har redan progressiva riktlinjer för klimatinvesteringar som medlemsförbunden kan dela med sig av och sprida sinsemellan.

PSI:s kampanjer mot den senaste rundan av s.k. [frihandelsavtal](#) har som mål att säkerställa att regeringarna får behålla de nödvändiga politiska och lagstiftande verktyg som krävs för att ta itu med samhällsfrågor som t.ex. klimatförändringar. Dessa nya avtal kommer allvarligt att begränsa regeringarnas policyalternativ för att hantera klimatförändringarna eftersom de kommer att befästa företagens privilegier och inflytande över det ekonomiska och politiska utrymmet.

PSI har utövat påtryckningar inom FN för att se till att de nya **målen för hållbar utveckling (SDGs)**, som nu kallas [Agenda 2030 för hållbar utveckling](#), möjliggör allmän tillgång till högkvalitativa offentliga tjänster. FN:s sjuttionde generalförsamling i ordningen antog nyligen de nya målen, och organisationen kommer nu att fokusera sitt arbete på att utveckla indikatorer och mätmetoder för alla målsättningar inom ramen för de 17 övergripande målen. Utmaningar kvarstår kring detaljerna i förslag för ett nationellt socialt grundskydd (SPF- Social Protection Floors) samt ett antal sektorspecifika frågor.

Tyvärr producerade inte konferensen [Finansiering för utveckling](#) som genomfördes i juli 2015 i Addis Abeba några progressiva och innovativa policyrekommendationer. PSI behöver därför fortsätta att kämpa mot det globala initiativet för att den privata sektorn ska finansiera offentlig infrastruktur och offentliga tjänster.

Effekterna av den globala uppvärmningen kommer troligtvis att leda till fler **konflikter**, eftersom människor tvingas migrera för att överleva. Tillgång till och kontroll av naturresurser kan bli en större källa till konflikter. Väpnade konflikter skapar fler flyktingar, vilket sätter press på alla förvaltningsnivåer. PSI:s befintliga migrationsrelaterade arbete kan anpassas för att omfatta dessa frågor.

Tiden att agera är nu!

FN:s klimatförhandlingar har pågått i många år. De vetenskapliga beläggen är obestridliga, och globala samordnade aktioner krävs om mänskligheten ska undvika en omvälvande miljökatastrof. Även om FN:s förhandlingar inte leder till några bindande överenskommelser måste regeringarna agera – det är vad människor över hela världen kräver, och regeringarna måste lyssna på sina medborgare och agera. PSI och dess medlemsförbund kan bidra med viktiga insatser för att hantera utmaningarna vi står inför, inte bara när det handlar om den globala uppvärmningen utan även i arbetet mot ojämlikhet och systematiska orättvisor. Vårt perspektiv med fokus på allmän tillgång till högkvalitativa offentliga tjänster är av avgörande vikt för människan och vår planet.

Mer information:

www.world-psi.org/climatechange
climatechange@world-psi.org